

Spoštovani magistri in specialisti,
spoštovane diplomantke, spoštovani diplomanti,
spoštovani profesorji, spoštovani gosti!

V potovanju skozi čas se spominjamo veselja in trpljenja. Danes je čas za veselje. Zato praznujmo ta dan!

Vaša odločitev, da se boste posvetili študiju strojništva je pred nekaj leti postala zaveza, da boste razvijali tehniški talent. V trenutku dokončne odločitve ste zaznamovali Vaš delovni del življenja. Udejanjali se boste kot Človek, ki predstavlja v okolju znanje, razumevanje in človečnost. Da, tudi tehniki smo poleg trdega opredeljevanja do stanj v materialnem svetu lahko ljudje, ki poznamo in živimo s čustvi. Morda zaradi tega ne znamo igrati joka pred TV kamerami. Zato je v velikem svetu blišča, kjer okolje preživlja katarzo preužitkarstva, še kako potrebna trdnost čustev, verodostojnost in človečnost. Besede, ki na kratek rok niso primerne. V daljšem prepoznavanju časa pa ostaja trdnost, verodostojnost in človečnost dobrina, ki jo v trenutkih miru prepoznavajo Vaši starši. Verjemite jim, saj so ob Vas tudi oni rasli v prepričanju, da je družina, mati ali oče, ki sta živela z Vami velika dobrina. Je zmožnost Človeka živeti skupaj in ne samo za sebe in vsak zase.

Odločitev, ko ste se zapisali strojništvu, je bila po srednji šoli logična: univerza. Da, Univerza v Ljubljani. Naši profesorji in asistenti so Vam pomagali s svojim znanjem ter z Vami razvijali talent. Imeli ste dobre profesorje, ki jih ne poznajo samo v Sloveniji, ampak tudi v Evropi in svetu. Tako ste spoznavali in spoznali inženirstvo. Inženirstvo kot način razumevanja okolja in tehnike.

Človek udejanja misel v splošni kulturi. Inženirsko pomisel udejanja v tehniški kulturi, ki je njen sestavni del. Ni civilizacije brez umetniške, glasbene ali drugih kultur. Tako tudi ni civilizacije brez tehniške kulture. Tehniška kultura naroda oziroma njegovega inženirskega dela odraža v vsaki civilizaciji stanje njene razvitosti. Tehniška kultura je torej neprecenljiv del narodne substance.

Doumevanje pomena tehniške kulture je še kako jasno izražen pri vseh razvitih narodih. Nerazvitost naroda, države ali večjih okolij je v veliki meri opredeljena z nizko ravni tehniške kulture. Meri se z usposobljenostjo razumevanja, uporabe in razvoja tistih tehniških izdelkov in procesov, ki jih posamezno okolje z njim lastnim znanjem lahko obvladuje. Voditelji, ki ne razumejo pomembnosti razvoja tehniške kulture, ali pa jim je to nujna besedna igra, zavestno zapuščajo državo in ljudstvo v zgodovinsko pozabo.

Slovenija z geopolitično prostorsko opredelitvijo ostaja del razvitega sveta od mostiščarjev naprej, pa če je komu to prav, ali ne. Iliri, Kelti, Romani, Goti, Huni, Slovani, Turki, Francozi, Germani in vsakdo, ki mu je bilo v veselje se sprehoditi skozi ta prostor, je imel pomisel, da mu pripada. Vojaško so izkazovali moč za trenutke v zgodovini. In odšli so v zgodovino. Tu pa je ostal človek, ki je to zemljo obdeloval z njegovim orodjem ter s preživanjem črpal znanje, se učil in začel pisati. Tako kot vsi razviti narodi tega sveta. Ne glede na sisteme, ki so prihajali in odhajali, sta Slovenka in Slovenec ohranjala posebno - za življenje potrebno notranjo moč.

Tudi Vi boste kot univerzitetni diplomirani inženirji strojništva prenašali tehniško kulturo v Vaše ožje delovno okolje. To okolje Vas bo sprejelo tako, kot se mu boste predstavili. Če boste z znanjem, ki ste ga pridobili na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, pomagali in dopolnjevali znanje v novem okolju, Vas bodo vsesali in Vam sad desetero povrnilo.

Z razvojem Vašega tehniškega talenta ste spoznali, kako sta lahko tehnika in inženirstvo dobro ali slabo za človeka. S to diplomom, ki jo boste danes prejeli, se zavezujete, da boste opravljali dobra dela za Človeka.

Morda ste si kdaj zastavili vprašanje etike in odgovornosti. To je vprašanje, ki so si ga zastavljale vse generacije. Kako pa se udejanja odgovor na to vprašanje, pa bo Vaša naslednja največja odgovornost.

Naši predniki so velikokrat procese prepoznavali v primitivni, manj popolni obliki in odločali o izvedbah, ki so bile že takrat sporne. Pa vendar so jih zaradi navidežno višjih interesov, zlaganega domoljubja ali obljubljenih internacionalnih zgradili s silo in včasih celo z osebnim zatajevanjem temeljnega vprašanja: *"Ali lahko razvijam, raziskujem ter konstruiram procese in naprave, ki so proti Človeku samemu?"* Se še spomnimo, bolje ali si lahko zamislimo, da je bil rudnik svinca ali srebra pomemben za razvoj neke utopične družbe, ki je temeljila na osvobajanju človeka. Danes pa nas praviloma isti protagonisti prepričujejo, da naj naša in Vaša generacija plačuje tak zgodovinski nasled razvoja. Naša in Vaša generacija to lahko razume in pomaga. Povejmo pa, da imamo dovolj metamorfoz osebnosti, ki imajo zbegano misel zaradi afektiranega karierizma. Upajmo, da bo tak navidezen razvoj počasi doumela tudi takratna generacija.

Zakaj ni jasno postavila problema nevarnosti težkih kovin, azbesta ipd., če je gradila razvoj na znanstveni podlagi? Morda bo odgovor: *"Zaradi ljubega miru in položaja"*. In tako se v zgodovini zgubljajo besede Resnice. Preglasijo jo glasovi nimf, ki ljubijo besedičenje, sprenevedanje, sladostrastje in uživanje ob harfah socialnosti. In prav danes živimo čas, ki ga prekrivajo bučni glasovi človečnosti, ko bogati tolažijo revne, da delajo vse za njihovo dobro. Živimo čas, ko je utihnila Hipokratova zaveza.

Vprašanja o strokovni etiki se Vam bodo zastavila v različnih oblikah. Razumeti boste morali dileme, ki jih bodo v Vaši karieri drugi postavili pred Vas. Prišli bodo trenutki, ko se boste morali odločiti kot inženir strojništva med surovostjo kapitala in prikritih ideologij na eni strani ter med etiko in odgovornostjo na drugi strani. Tedaj postanite za trenutek

in poslušajte Vaš notranji glas. Morda boste takrat zaslišali glas goriškega slavčka: "*Človeka nikar!*". Takrat iščite in najdete tega Človeka v Naravi. V Naravi, ki nas obdaja!

Vaša generacija stopa v čas odprtega sveta. Vaš dom je od Atlantika do ruske stepe, od Sredozemskega morja do North Cup-a. Ste generacija, ki boste lahko ponesli glas najzahodnejšega Slovana v združeno Evropo, ki je nastala po krvavih in norih idejah vseh vrst -izmov. Čas ki prihaja, Vam nalaga neko novo poslanstvo. Ali si lahko predstavljamo, da so se praktično zaprte meje za našo generacijo pri vaši generaciji postale zgolj spomin. To se je zgodilo v Evropi, v našem okolju, kjer živimo. Zgodilo se je v komaj tridesetih letih človekovega življenja.

Spoštovani – ponesite v Vaša nova delovna okolja neranljivo dušo inženirja strojništva. Prestopite meje inženirstva, ki jih določa sedanji čas. V podjetjih vnašajte nova znanja, ki ste jih pridobili pri študiju. Ne dovolite, da Vam kdo dopoveduje ali očita, da nič ne znate. Zapomnite si samo eno: prakticizem brez znanja, je tako kot človek brez duše. Če seveda razumemo "dušo" v metafizičnem pomenu besede.

V imenu vodstva fakultete se najprej iskreno zahvaljujem Vašim staršem in partnerjem, ki so omogočili skupaj z Vami, da bo fakulteta z današnjim dnevom promovirala:

- **53 novih** univerzitetnih diplomiranih inženirjev strojništva.

Pristopili boste v zbor diplomantov Fakultete za strojništvo, ki z skupaj z današnjim dnevom **šteje**:

- **5782** univerzitetnih diplomiranih inženirjev strojništva.

Omenim naj, da je v tem zboru tudi:

- **292** doktorjev znanosti,
- **601** magister znanosti s področja strojništva,
- **11** specialistov strojništva in
- **1716** diplomiranih inženirjev strojništva visokošolskega strokovnega študija.

To je velik zbor, zbor kolegov. Zato ostanimo skupaj!

V posebno čast mi je, da se lahko v osebni in imenu vodstva Fakultete za strojništvo zahvalim celotnemu fakultetnemu učiteljskemu zboru, ki Vas je vodil in z dobrimi zgledi navduševal ter ob sklepu spremljal pri izdelavi diplomskih del.

Naj Vas, spoštovani profesorji ter Vas spoštovani univerzitetni diplomirani inženirji strojništva spremlja še naprej največja volja do sodelovanja. Ne pustite, da stkane vezi med Vami odmrejo skozi čas. Nadaljujte vaše že začete skupne poti, tako pri nadaljevanju študija kot pri razvojnih ali raziskovalnih projektih.

Hvala.